

ЗАСТОСУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТАМИ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Сучасне суспільство, яке розвивається у напрямку загальної глобалізації, вимагає розширення професійних контактів, вільного обміну інформацією, розповсюдження наукової та навчально-методичної літератури, яка видається за кордоном. Для успішної інтеграції до єдиного культурного простору необхідні спеціалісти, які окрім професійних знань володіють однією або декількома іноземними мовами. Проте випускники немовних вузів не завжди мають достатнє володіння іноземною мовою. Основними причинами, що пояснюють це явище, можуть бути як низька мотивація при вивченні предмету «Іноземна мова», так і особливості побудови цього навчального предмету в немовному ВНЗ.

Проблемою різних підходів до вивчення іноземної мови займаються багато вчених, таких як: Н. Гальскова, О. Іванова, Г. Китайгородська, Е. Комарова, З. Коннова, Р. Мільруд, Н. Мурадова, С. Ніколаєва, Л. Покушалова, І. Халеєва, Е. Шубін та ін.

Викладачі іноземної мови у немовному ВНЗ покликані виконувати соціальне замовлення суспільства – вони повинні за максимально короткий період часу підготувати фахівця, який добре володіє іноземною мовою. Щоб навчити студента в рамках обмеженого навчального часу спілкуватись та отримувати інформацію різного характеру із оригінальних джерел, викладач повинен вдало поєднувати традиційні та інноваційні методи навчання. У результаті аналізу існуючих підходів та проведення досліджень стосовно проблеми мовної підготовки спеціаліста у системі вищої освіти, було досліджено, що гуманітарна підготовка випускника ВНЗ не повною мірою відповідає потребам суспільства і не дозволяє спеціалісту вирішувати професійні задачі з належною якістю та задовольняти особистісні потреби в іншомовному середовищі. Згідно з вимогами чинних програм з іноземних мов для немовних ВНЗ, студенти повинні володіти іноземною мовою на рівні, який забезпечить їм можливість спілкуватися, отримувати та передавати інформацію зі свого фаху.

Державний освітній стандарт вищої професійної освіти вимагає врахування професійної специфіки при вивченні іноземної мови. Тому особливої актуальності набуває професійно-орієнтоване навчання іноземній мові у немовних ВНЗ, яке передбачає формування у студентів здатності до вивчення іноземної мови у конкретних, професійних ситуаціях із врахуванням особливостей професійного мислення [1].

Під професійно-орієнтованим навчанням розуміють навчання, засноване на врахуванні потреб студентів у вивченні іноземної мови, відповідно до особливостей майбутньої професії. Цей темін застосовується для позначення

процесу вивчення іноземної мови у немовному ВНЗ і є орієнтованим на читання літератури зі спеціальності, засвоєння професійної лексики і термінології, а також на спілкування у сфері професійної діяльності. Сутність професійно-орієнтованого навчання іноземній мові полягає у його інтеграції зі спеціальними предметами з метою отримання додаткових професійних знань і формування професійно-значущих якостей особистості [2]. Практичне оволодіння іноземною мовою є лише одним фактором професійно-орієнтованого навчання, а іноземна мова може стати не лише об'єктом засвоєння, а й засобом розвитку професійних умінь. Це передбачає розширення поняття професійна орієнтованість навчання і вимагає, щоб зміст навчального матеріалу, а також діяльність, до якої входять методи і прийоми, що формують професійні навички, мали професійно-орієнтовану спрямованість.

При застосуванні професійно-орієнтованого підходу до вивчення іноземної мови можна виокремити наступні особливості:

- 1) Кінцевою метою професійно-орієнтованого навчання діалогічному мовленню є розвиток уміння проводити бесіду.
- 2) Навчання монологічному мовленню полягає у формуванні вмінь створювати різноманітні жанри монологічних текстів.
- 3) Навчання аудіюванню полягає у формуванні уміння сприймати і розуміти висловлювання співрозмовника іноземною мовою.
- 4) Навчання читанню конкретизується формуванням вміння володіти всіма видами читання публікацій, у тому числі й спеціальної літератури.
- 5) Особливістю навчання письму є розвиток комунікативної компетенції, необхідної для професійного письмового спілкування [2].

Враховуючи спрямованість ВНЗ на вивчення певної професії, іноді важко знайти у сітці навчальних годин професійно-орієнтованих предметів час для вивчення іноземної мови. Відтак, ту невелику кількість годин варто спрямовувати на підвищення загального і розмовного рівня володіння іноземною мовою.

Отже, завдяки застосуванню професійно-орієнтованого підходу на немовних факультетах вищих навчальних закладів у студентів формується комунікативна та мовна компетенція, тобто досягається такий рівень володіння мовою, який є достатнім для практичного використання іноземної мови у майбутній професійній діяльності.

Література

1. Мурадова Н. Т. Обучение профессионально-ориентированному общению на иностранном языке студентов неязыковых вузов [Электронный ресурс] / Н. Т. Мурадова, С. А. Эрданова // Молодой ученый. – 2013. – №11. – С. 822-824. – Режим доступа: <http://www.moluch.ru/archive/58/8073/> – Заголовок з титул. екрану.
2. Покушалова Л. В. Обучение профессионально-ориентированному языку в техническом вузе [Электронный ресурс] / Л. В. Покушалова, Л. Т. Серебрякова // Молодой ученый. – 2012. – №5. – С. 305-307. – Режим доступа: <http://www.moluch.ru/archive/40/4759/> – Заголовок з титул. екрану.